

Dancing Well: Thoughts on Dance for Teachers © 1996 Laura Shannon med författarens tillstånd översatt av Pia Lamberth. När ett ord eller företeelse inte finns eller har annan betydelse på svenska har jag inkluderat det engelska uttrycket inom parentes. Laura Shannon kan nås: laura@dance.demon.co.uk <http://www.dance.demon.co.uk>

De danser vi arbetar med i Heliga danser / cirkeldans (Sacred / Circle dance) kan vara redskap för erfarenheter av helande, helhet, jordning (grounding), gemenskap, högtid (celebration), glädje, bekräftelse, och mera ändå. För mig är danserna som levande väsen vilka aktivt vill hjälpa oss att erfara dessa i våra moderna liv ofta så sparsamt förekommande kvaliteter.

Som lärare är vi beskyddare eller väktare av dessa dansväsen. Därför tillkommer det oss att behandla dem med uppmärksam varsamhet och ömhet under den tid de finns i vår värld (eller vi i deras). Viss respekt är tillbörlig och för mig betyder det att vara noggrann med form och detaljer hos danserna eftersom de är lämnade i vår värld.

Detta är en paradox eftersom dansformer är stadda i ständig förändring och utveckling alltmedan de vandrar och sprider sig över världen. Att dansa väl inne-bär i många folkdanstraditioner att kunna improvisera, tolka och uttrycka personligheten. Vår utmaning är att kunna respektera varje dans form, samtidigt som vi respekterar formens individuella uttryck.

En dans är inte ytterst menad att alltid dansas på samma sätt, men det finns viktiga skäl till varför detaljer och stil hos varje individuell dans är värda vår uppmärksamma vård. Dessa karakteristika är inte överflödiga detaljer. De för-kroppsligar identiteten hos varje dans samtidigt som dansen kan tillåtas bli olika vid varje danstillfälle - ungefär på samma sätt som varje tulpan är unik samtidigt som den fortfarande helt tydligt tillhör sin art.

Jag tror att de äldsta danserna bär på något som vi i vår tid behöver veta. Detta "budskap" är nedlagt eller inkodat i strukturen (steg, handfattning, tempo, cirkel- eller spiralform) och stilen (om det är små eller stora steg, om de är lätta eller tunga, snabba eller långsamma, var i kroppen rörelserna påbörjas, vilka kropps-energicentra (chakras) som aktiveras, liksom varje detalj av kroppshållningen och hur man för sig). Allt detta har symbolisk mening.

Om vi lär oss strukturen och stilen - och sedan lär oss lyssna till vad vi har lärt oss, då kan vi "knäcka koden" och ta emot budskapet. När vi fått budskapet kan vi dansa efter egen förståelse och tolkning - och trots att detta kanske kan tyckas ändra formen så har ingenting essentiellt förlorats. Budskapet är fortfarande nedlagt / inkodat i dansen och den som lär sig dansen av oss kan själv finna det.

Jag är ständigt tacksam för möjligheterna att dechifrera dessa dolda budskap. Ändå undrar jag om framtiden: om alla lärare skulle lämna danser vidare utan att behålla det som är speciellt karakteristiskt för stil och form hos varje dans, hur lång tid tar det innan de som vill lösa koden inte längre kan finna ledtrådarna ?

Att "ta emot budskapet" eller "knäcka koden" är något annat än att tänka på eller tala om en dans och så komma fram till en rationell tolkning av dess rörelser - t.ex. att lyfta armarna och se uppåt alltid skulle handla om solen, eller om himlen eller om anden. Formen som innehåller budskapet kan man inte lära sig enbart från anteckningar eller skriven notation, man kan inte heller förstå den genom att bara tala om den. Budskapet meddelas enbart genom den kroppsliga upplevelsen av dansens själv, med liv och andning.

Skönheten hos människans särart och skaparkraft består i att var och en av oss alltid kommer att dansa och lära ut på sitt eget individuella vis. Jag rekommenderar er alla att dansa med så många lärare som möjligt för att till fullo få uppleva detta mirakel. Men hur bra våra lärare än är, så kan de aldrig lära oss allt som finns att lära. För att verkligen kunna ta emot vad en dans har att erbjuda så måste vi göra våra egna hemuppgifter, uppöva vårt eget inre lyssnande och låta dansen leda oss åter till vad vi redan vet. Det är därför det är så viktigt att lära sig dansa väl: ju mera vi lär oss om att vara i våra kroppar, desto mera kommer danserna själva att visa oss hur de bäst kan dansas och hur man kan dela med sig av dem.

Även när vi som lärare känner våra danser väl, så är det mindre klokt att börja med att berätta allt om våra upptäckter för alla. Utmaningen är att tillåta varje dansare att finna sin egen relation till dansen, alltmedan vi finns där och bevittnar resan utan att låta våra egna slutledningar tränga sig på. Är vi medvetna om de slumrande möjligheterna hos en speciell aspekt av en dans, så är det desto troligare att de vi lär ut den till kommer att få kontakt med den aspekten medan vi är närvarande, men vi kan inte göra jobbet åt dem.

Det här sättet att veta på är ett gnostiskt arbete: i den heliga (sacred) relationen mellan dansare och dans kan det inte finnas någon mellanhand. Paradoxalt nog är behöver vi verkligen lärare för att erhålla våra grundverktyg: vi behöver all hjälp vi kan få på vägen till självkänedom genom rörelse, speciellt när vi försöker upprätta förbindelse till något som är större än vi själva - om det sedan är samhörighet, historia eller det gudomliga.

Hur lär vi oss att lära oss ? Hur knäcker vi koden ? Hur finner vi i formen hos varje dans den inre eld som skall uppenbara orsaken till att den är vad den är, och avslöja det budskap som gömmer sig i dess steg ? Hur färdas vi alla ensamma in i den direkta erfarenhetens kunskap ? Dansa ! Dansa, dansa, dansa, dansa, dansa !